

ב"ה

פרשת ויחי

"ויישם בארון במצרים"

הטעם מדוע נשיאי חב"ד מנוחתם כבוד דווקא בחוץ לארץ

בנוגע ל(השתטחות על) קברי צדיקים **דנשיאי חב"ד** – מנוחתם כבוד (לא בארץ ישראל, אלא) במקומות שונים בחוץ-לארץ דוקא.

ועל דרך זה מצינו בנשיא ומנהיג ישראל הראשון, משה רבינו ("ומשה היה רועה"^[1]), רועה צאן ישראל) – שנשאר במדבר עד היום הזה (אף שכבר עברו יותר משלש אלפי שנה).

והנה, בנוגע למשה רבינו איתא במדרש תנחומא^[2] ש"אמר הקב"ה למשה, משה, באיזה פנים אתה מבקש לבוא לארץ, משל למה הדבר דומה, לרועה אחד שיצא לרעות צאנו של מלך ונשבית הצאן, ביקש הרועה ליכנס לפלטרין של מלך, אמר לו המלך יאמרו שאתה השבית הצאן, אף כך אמר לו הקב"ה למשה, שבחך הוא שהוצאת ששים ריבוא וקברתם במדבר ואתה מכניס דור אחר, עכשיו יאמרו כו', אלא תהא בצדן ותבוא עמהם, שנאמר^[3] ויתא ראשי עם (צדקת ה' עשה^[4]) וגו'.

משה רבינו מצד עצמו יכול היה לפעול שיכנס לארץ, אבל^[5], מה יהיה עם דור המדבר?!...

ישאלו אצלו: אתה בעצמך נכנסת לארץ ישראל, ומה עשית עם... "שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרבן^[6]" שנשארו במדבר?!...

זוהי הסיבה שבגללה נשאר משה רבינו במדבר!

ולכן נאמר עליו "צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראל" – שנשאר עם בני ישראל ב"מדבר הגדול והנורא נחש שרף ועקרב וצמאון אשר אין מים^[7]", כדי שיוכל סוף סוף ("דערווארטן זיך") ליקח עמו את צאן מרעיתו ולהכנס עמהם לארץ ישראל בגאולה העתידה.

...ועל דרך זה בנוגע לכל מנהיג ונשיא ישראל בדורו:

נשיא ישראל, מבלי הבט על מעמדו ומצבו מצד עצמו, מניח הוא... את הכל על הצד, ומביט על צאן מרעיתו, וכאשר צאן מרעיתו נשאר בגלות, נשאר גם הוא ("בלייבט ער ליגן")... בגלות, כדי... שיוכל להמשיך ולשמש^[8]... "צינור" ו"ממוצע המחבר"^[9] שעל ידו יוכל יהודי... לקשר את עצם הנשמה... עם עצמות ומהות אין סוף ברוך הוא.

וזוהו גם הביאור על זה שמנוחתם כבוד של נשיאי חב"ד במקומות שונים בחוץ לארץ^[10] – נוסף לכך שממתינים להכנס לארץ בגאולה העתידה יחד עם צאן מרעיתם ("דער גוף זאל מיטגיין מיט אט דעם גוף") – כדי לעזור ולסייע בכל המצטרך לצאן מרעיתם, להיותם נשמות כלליות שהם שרשים לכל הנשמות הפרטיות שבדורם, שלכן בכחם וביכלתם לסייע לנשמות הפרטיות (שכל אחד מהם הוא "פרט" שלהם) **שלא בערך** מאשר סיוע של מי שנשמתו אינה נשמה כללית.

ובפרטיות יותר:

העזר והסיוע של נשיא הדור לצאן מרעיתו (שבשביל זה מנוחתו כבוד בגלות) נעשה על ידי זה שהולכים על הציון ומבקשים ("מ'קומט אויפן ציון און מ'בעט") על כל המצטרך להם,

ועוד ועיקר – שבעת ההשתטחות^[11] מתקשרת ה"יחידה" עם ה"יחיד" ... וענין זה מהוה נתינת-
כח על כללות העבודה, על ידי זה שממשיכים להתעוררות שנעשית בעת ההשתטחות על כל
הימים שלאחרי זה, שתפעל פעולתה בנוגע למחשבה דיבור ומעשה שיהיו כדבעי למהוי – שזהו
תכלית כל האדם, ועל זה נאמר^[12] "כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו".

...ועוד ענין בהעזר והסיוע של נשיא הדור לצאן מרעיתו על ידי זה שמנוחתו כבוד בחוץ לארץ
בסמיכות מקום אליהם – שפועל אצלם הקישור והחיבור עם ארץ ישראל.

ובהקדמה:

מצינו שתפלה, שענינה בקשת צרכיו^[13] – צריכה להיות קשורה עם המקום שעליו אומר הקב"ה
"והיו עיני ולבי שם כל הימים"^[14], שלכן, "היה עומד בחוץ לארץ יחזיר פניו כנגד ארץ ישראל
שנאמר^[15] והתפללו אליך דרך ארצם, ויכוין גם כנגד ירושלים וכנגד המקדש וכנגד בית קודש
קדשים"^[16].

והסברה בזה – על פי הידוע^[17] שבחוץ לארץ נמשכים כל ההשפעות כו' על ידי התלבשות
בשבעים שרים^[18], מה שאין כן בארץ ישראל, "ארץ אשר גו' תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית
השנה ועד אחרית שנה"^[19], נמשכים כל ההשפעות כו' מהקב"ה בעצמו (ללא התלבשות
בשבעים שרים), ולכן צריך להיות התפלה דרך ארץ ישראל דוקא.

ומעלתה זו של ארץ ישראל קיימת גם בחוץ לארץ (נוסף לכך ש"יחזיר פניו כנגד ארץ ישראל") –
במקום מנוחת כבודו של נשיא הדור.

והביאור בזה:

בנוגע לתחיית המתים בחוץ לארץ – איתא בגמרא^[20] "ולר' אלעזר (דאמר "מתים שבחוץ לארץ
אינם חיים") צדיקים שבחוץ לארץ אינם חיים (בתמיה) . . מחילות נעשות להם
בקרקע" (ועומדים על רגליהם והולכים במחילות עד ארץ ישראל ושם מבצבצין ויוצאים)^[21],

היינו, שפתחיהן של המחילות הוא בארץ ישראל.

וכיון שפתחיהן של המחילות הוא בארץ ישראל, הרי, גם המחילות עצמן **דינם כארץ ישראל** – כפי ששנינו^[22] ש"לשכות (וכן מחילות^[23]) הבנויות בחול ופתוחות לקודש, תוכן קודש", "דבתר פתיחתן אזלינן".

ומזה מובן, שגם קבריהם של הצדיקים שבחוץ לארץ – שפתוחים אל המחילות שפתחיהן בארץ ישראל – דינם כארץ ישראל.

...ונמצא, שהתפלה בחוץ לארץ במקום מנוחת כבודו של צדיק ונשיא הדור **שפתוח לארץ ישראל** – יש בה המעלה דתפלה בארץ ישראל.

(משיחת יו"ד שבט, ה'תשי"ד,

תו"מ י"א ע' 27)

- [1] שמות ג', א. וראה שמו"ר פ"ב, ב-ג.
[2] חוקת יו"ד. במדב"ר פי"ט, יב. וראה זהר ח"א קי"ג, ב (במהנ"ע). ח"ב קנז, סע"א. ח"ג קסב, ב. ועוד.
[3] ברכה לג, כא.
[4] כ"ה בבמדב"ר שם.
[5] כאן דיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א בקול חנוק מבכי (המו"ל).
[6] בהעלותך יא, כא.
[7] עקב ח, טו.
[8] ראה סוטה יג, סע"ב: "מה להלן עומד ומשמש אף כאן כו".
[9] ראה סה"ש תורת שלום ע' 158.
[10] ראה גם לקו"ש חכ"ה ע' 272. ע' 478 ואילך. ח"ל ע' 255.
[11] ראה גם תורת מנחם התוועדויות ח"א ע' 67 – ע"ד ההתקשרות עם בחי' יחידה שבנפש. וראה גם אגרות-קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א ח"ה ע' רסד: "קודם הילוך על ציון של צדיק ובפרט איש כללי וביחוד נשיא ישראל, צריכה להיות ההכנה בכל החמשת ענינים הנזכרים במאמר ההשתטחות לאדמו"ר האמצעי, ומתאימים לנר"ן ח"י של נפש כ"א מישראל".
[12] ניצבים ל, יד.
[13] ראה רמב"ם הל' תפלה פ"א ה"ב. נ"כ הרמב"ם שם ה"א. סהמ"צ להצ"צ שרש מצות התפלה בתחלתו (דרמ"צ קטו, א).
וש"נ.
[14] מלכים-א ט, ג. וראה שו"ע אדה"ז או"ח סצ"ה ס"ג.
[15] מלכים-א ח, מח.
[16] שו"ע שם סצ"ד ס"א (מברכות ל, א).
[17] ראה תניא אגה"ק סכ"ה (קלט, ב). ובכ"מ.
[18] ולהעיר, שמזה שעל ידם נמשכת ההשפעה כו', נשתלשל הענין דע"ז – שחולקים להם כבוד ומייחסים להם ענין של שליטה כו' (אף שלאמיתו של דבר אינם בעלי בחירה ואינם אלא כגרזן ביד החוצב בן) – עכ"פ באופן של שיתוף, שגם על זה נצטוו בני"י (ראה בכ"ז סהמ"צ להצ"צ מצות מילה פ"ג. מצות אחדות ה' בתחלתו, ובכ"מ).
[19] עקב יא, יב.
[20] כתובות קיא, א ובפרש"י.
[21] ולא "ע"י גלגול" (מתגלגלים העצמות של א"י וחיין שם), כבתירוץ שלפנ"ז – שהרי תירוץ זה נדחה בגמרא משום ש"גלגול לצדיקים צער הוא".
[22] פסחים פו, א. וש"נ.
[23] "שהלשכות בניויות מחילות חת הקרקע" (פרש"י שם).